

بسمه تعالی
وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت کمکهای تجاری
دفتر توسعه صادرات کالا

تحلیل بازار کشور افغانستان برای ورود کالاهای ایرانی

تهیه کننده: مرتضی کاکاوند
دی ماه ۱۳۹۳

مجله واردات و صادرات
Import-Export.ir

به کانال تلگرام ما بپیوندید:
@Import_Export

تحلیل بازار کشور افغانستان برای ورود کالاهای ایرانی

تولیدات در افغانستان

افغانستان تقریباً تولیدات صنعتی خیلی کم دارد و بیش از ۹۵ درصد نیازهایش را از خارج تأمین می کند، خصوصاً از همسایگانش، کالا های ارزان قیمت چینی (البته با کیفیت پائین) بازارهای افغانستان را پر کرده است و مردم به دلیل ارزانی، ترجیح میدهند کالای چینی خریداری کنند. اجناس ساخت پاکستان، ایران و ترکیه (بیشتر پوشاک) نیز فراوان است.

نرخ رشد اقتصادی:

- در سال ۸۵: ۸٪

- در سال ۸۶: ۱۲٪

- در سال ۸۷: ۱۵ درصد

توسعه تجاری و اقتصادی افغانستان

توسعه واقعی روابط تجاری رسمی افغانستان با کشورهای همسایه و دیگر ممالک، در سال ۲۰۰۳-۲۰۰۴ اتفاق افتاده در حال حاضر این کشور در مقایسه با تمام کشورهای منطقه، پائین ترین نرخ تعرفه تجاری را داراست.

آمریکا، اتحادیه اروپا، ژاپن و هند در سال ۲۰۰۳ میلادی قرارداد امتیازات تعرفه های ترجیحی تجاری را با افغانستان منعقد نمودند، علاوه بر این دولت ۲ معاهده سه جانبه حمل و نقل و تجارت (افغانستان، ایران و هند) و (افغانستان، ایران و تاجیکستان) و ۴ موافقتنامه تجارتي و ترانزیتی با ایران، هند، ترکمنستان و ازبکستان منعقد نموده است.

پاکستان بزرگترین شریک تجاری افغانستان است، اگرچه تجارت قانونی بوسیله قاچاق خزنده (صادرات مجدد کالا به پاکستان) و موانع تجاری علیه کالاها و کامیونهای افغان با مشکلات مواجه شده است، اما اخیراً دو دولت موافقت خود را در زمینه کاهش تعرفه ها بر محصولات افغانستان و پیگیری موضوع کاهش صادرات مجدد، اعلام نموده

تجارت با سایر همسایگان شامل ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان و چین علیرغم مذاکرات و رایزنیهایی که در مورد موانع تجاری برگزار می کنند، به آرامی رو به گسترش است. با توسعه سیستم ترجیحی معافیتهای مالیاتی در ژانویه ۲۰۰۳ و توسعه و سرمایه گذاری بخش خصوصی افغان، انتظار می رود تجارت بین آمریکا و افغانستان در سالهای آتی به رشد خود ادامه دهد.

تعاملات تجاری با افغانستان

اتخاذ تصمیم تعاملات تجاری با افغانستان در دولت افغانستان، آهسته و دیوانسالار می باشد. با در نظر گرفتن وضعیت امنیتی ناپایدار در برخی از نقاط کشور در صنعت بیمه نیز کمبود احساس می شود و شرکتهای حمل و نقل و سرمایه گذاران، قدرت انتخاب چندانی در این مورد ندارند.

داشتن اطلاعات قوی محلی، شناخت بازیگران حاضر، روابط آنها با دولت و اطراف و اکناف کشور توانائی آنها در انجام معاملات تجاری، بخش مهمی از هنر توسعه تجاری در افغانستان می باشد.

کانالهای فروش و توزیع رسمی، چنانچه در کشور های غربی مرسوم است، وجود ندارد

در افغانستان ۳ شکل تجاری مستقل به اسامی : اتاق تجارت بین المللی افغانستان، اتاق تجارت و صنایع افغانستان و اداره انکشاف صادرات درکابل وسایر مراکز استانها فعالیت دارند. (در حال حاضر دو اتاق فوق باهم ادغام شده اند)

وزارت تجارت افغانستان در نوامبر ۲۰۰۴ میزبان اولین نمایشگاه تجاری درکابل بود که در جریان برگزاری آن بیش از ۵۰۰ شرکت ایرانی، افغان، ترک و شرکتهایی که دفاتر آنها در دوبی مستقر می باشد، کالاها و خدمات خود را عرضه نموده بودند. لازم به ذکر است که بیشترین شرکت کنندگان در

این نمایشگاه را شرکتهای ایرانی تشکیل می دادند که اجناس متنوعی اعم از محصولات صنعتی، مصرفی و خوراکی را عرضه کرده بودند. این کالاها با استقبال فوق العاده بازدیدکنندگان روبرو شد. محصولات ایرانی در افغانستان به لحاظ کیفیت مرغوب، رعایت بهداشتی و بسته بندی مناسب و درج تاریخ مصرف کالا، جایگاه خاص خود را دارند و افغانها به علت زندگی در ایران به کالاهای ایرانی آشنائی کامل داشته و ترجیح می دهند محصولات ایران (خصوصاً مواد غذایی) را تهیه کنند. بازاریابی کالای ارسالی به افغانستان نیز از جمله نکات مهمی است که تجار ایرانی قبل از اقدام به صادرات باید به آن توجه نموده تا ضمن حفظ بازار از نوسانات قیمت و ضرر و زیان احتمالی جلوگیری به عمل آید .

ترکیب بخشهای اقتصادی :

کشاورزی ۳۸ درصد

صنعت ۲۴ درصد

خدمات ۳۸ درصد

نیروی آماده به کار (۱۵ میلیون نفر)

نیروی بیکار (۵ میلیون)

بودجه عادی سال ۸۶ (۱/۰۶۲ میلیارد)

پیش بینی بودجه سال ۸۷ (۱/۳ میلیارد دلار)

بودجه عمرانی سال ۸۶ (۱/۵۴ میلیارد دلار)

بودجه عمرانی سال ۸۷ (۱/۳۸۸ میلیارد دلار)

درآمد داخلی سال ۸۶ (۵۷۳ میلیون دلار)

ترکیب بخشهای اقتصادی :

تولید ناخالص داخلی در سال ۸۶ بر اساس اعلام بانک جهانی (۹ میلیارد)

نرخ رشد اقتصادی در سال ۸۶ در حدود ۱۲ درصد

نرخ تورم در سال ۱۲ در حدود ۸۶ درصد

درآمد سرانه در سال ۸۶ بر اساس اعلام بانک جهانی (۳۶۰ دلار)

واردات سال ۸۶ در حدود (۳/۵ میلیارد)

صادرات سال ۸۶ (۱ میلیارد)

شرایط سرمایه گذاری در افغانستان

۱- سرمایه گذار باید شخصاً جهت تکمیل پروسه مجوز خویش به دفتر آيسا حاضر شود در صورتیکه

مقدور نباشد وکیل قانونی خویش را که وکالت خط شرعی محکمه را با خود داشته باشد جهت طی

مراحل و اخذ مجوز به اداره آيسا مراجعه نماید.

۲- ارائه پاسپورت و یا دیگر اسناد رسمی که هویت انفرادی و یا شخصیت قانونی در خواست کننده را

تثبیت نماید. شخصیت حقوقی شرکت های خراجی باید از طریق وزارت محترم امور خارجه افغانستان

تصدیق گردیده و به دفتر آيسا معرفی شود.

۳- سرمایه گذار بایست یک آدرس مشخص محل کار را داشته باشد. آدرس پستی قابل قبول

نبوده و موجودیت آدرس دفتر باید به اساس سند پرداخت کرایه و امثال آن تأیید شود.

۴- آيسا فرم تشخیص هزینه را در اختیار سرمایه گذار قرار داده که بعد از تکمیل فرم مذکور توسط

سرمایه گذار مالیات مربوطه را، اداره آيسا از طریق اداره دارایی بدست می آورد.

۵- فعالیت کار سرمایه گذار باید واضح بوده لذا ایجاب می نماید تا در خواست کننده تفصیل مقدار و

اندازه سرمایه گذاری را که قصد آغاز آن را دارد، تعداد کارگران شرکت و اسامی مامورین رسمی

شرکت را با خود بیاورد.

۶- در خواست کننده سعی کند تا اسم تجارتي را که انتخاب مي نمايد تکراري نباشد گرچه مجوز سرمايه گذاري بعد از استعلام اسم تجارتي صادر ميشود.

- مالکيت (شکل حقوقي) شرکت بايد بر اساس ساختار فعاليت تجارتي مانند شرکت تک موسس ، شرکت تضامني مسؤليت محدود و يا شرکت خارجي ميباشد ، اسناد مرتبط با آن بايد ضميمه در خواست باشد تا آنرا ثبت سازد.

۸- اطلاعات عمومي و خلاصه اطلاعاتي که در درخواست سرمايه گذاري ارائه شده در يکي از روزنامه هاي کثيرالانتشار به چاپ برسد.

۹- از درخواست کننده تقاضا مي شود تا اطلاعاتي را که در درخواست جهت اخذ مجوز اظهار مي دارد واقعي بوده و در صورت ارائه اطلاعات نادرست در خواست دهنده از دريافت مجوز سرمايه گذاري محروم خواهد شد. علاوه بر آن اگر اطلاعات غير واقعي بعد از صدور مجوز ثابت گردد ، مجوز سرمايه گذار بصورت فوري باطل گرديده

۱۰- مطابق با قانون سرمايه گذاري خصوصي در افغانستان سرمايه گذار (شرکت ثبت شده) بايد از تغييرات که در مالکيت و يا سرمايه آن ايجاد ميگردد و يا در صورتيکه سرمايه گذار سهم خويش را در سرمايه گذاري افزايش دهد بايد اداره آيسا را در جريان قرار دهد زيرا کم نشان دادن سرمايه آغاز فعاليت تخطي از قانون سرمايه گذاري تلقي خواهد شد.

۱۱- دارنده گان مجوز سرمايه گذاري کوچک مستحق توزيع زمين صنعتي شناخته نمي شوند و همچنان نامه معرفي براي اخذ پاسپورت تجارتي به وزارت امور داخله داده نميشود.

۱۲- موقعيکه شرکت فعاليت خود را آغاز مي کند بلافاصله مي بايست اداره آيسا را مطلع نمايد.

هزينه اخذ مجوز و تجديد سالانه مجوز سرمايه گذاري

بخش توليد و خدمات بهداشتي و درماني: هزينه مجوز سرمايه گذاري بخش توليدي و خدمات بهداشتي

-درماني (صنعتي ، زراعتي ، دامپروري و مواد ساختماني ، صنعت فيلم سازي ، دارو سازي ،

بیمارستانها و کلينیک های بهداشتي -درماني و غيره)

هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های فوق الذکر ۲۵٪ درصد هزینه مجوز

۲. بخش خدماتی : هزینه مجوز سرمایه گذاری بخش خدماتی ۱۰۰۰ دلار (مانند خدمات مخابراتی ،

بانکی ، هتل ، رستوران ، آژانس مسافرتی، مشاورتی ، حسابرسی ، IT و....)

- هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های خدماتی فوق الذکر پنجاه درصد هزینه مجوز

۳. هزینه مجوز شرکت های ساختمانی .

هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های ساختمانی ۵۰٪ مجوز

۴. هزینه مجوز شرکت های امنیتی ۵۰۰۰ دلار آمریکای معادل ۲۵۰۰۰۰ افغانی

- هزینه تجدید مجوز سالانه شرکت های امنیتی ۱۰۰ درصد مجوز

نکته : علاوه بر هزینه فوق الذکر مبلغ ۱۰۰۰ افغانی جهت نشر آگهی تاسیس شرکت در روزنامه های

افغانی و جریده رسمی وزارت عدلیه اخذ میگردد.

۴. هزینه تصدیق فعالیت :

الف. بخش های تولیدی ، خدمات بهداشتی -درمانی ۱۰۰ دلار

ب. بخش های خدماتی ۲۵۰ دلار

۰. المثنی مجوز سرمایه گذاری ۱۰ دلار.

۰ در صورتیکه در خواست کننده موافق با شرایط فوق الذکر باشند، با امضا فرم مربوطه اطلاع می دهند.

مهمترین اولویت های سرمایه گذاری در افغانستان:

الف - صنایع سبک، مواد غذایی ، مصالح ساختمانی ، صنایع دارویی

ب - صنایع کاربر و اشتغال زا

ج - صنایع که ایران در آن مزیت تکنولوژیکی داشته و امکان صدور آن به سایر کشورها را دارد از

قبیل پتروشیمی ، پوشاک و نساجی، صنایع تکمیلی (مونتاژ)

د - صدور خدمات فنی ومهندسی با تاکید بر اولویت در بخشهای معدن ، آب ، انرژی و راه و ساختمان

ه- صنایع تبدیلی کشاورزی، فراوری و بسته بندی

و - صنایع دامپروری: کشتارگاه، سردخانه، صنایع تبدیلی

ز- تامین مواد اولیه قالی، کالاهای مصرفی پلاستیکی، شیشه، سیمان، محصولات بهداشتی ساختمان

د-صنعت جهانگردی: ساخت و تعمیر هتل و مراکز اقامتی، رستوران و میراث فرهنگی

عمده کشورهای تجاری در افغانستان با ذکر کالاهای صادراتی این کشورها

پاکستان: احشام (گاو و گاو میش)، شیر خشک، برنج، آرد گندم، سوخت، منسوجات، کود، پلاستیک جات،

مصالح ساختمانی، ماشین آلات صنعتی و تولیدی، باطری ماشین، سایر مواد غذایی، انواع نرم افزار

چین: شیر خشک، روغن نباتی، چای سیاه و سبز، شکر، سیگار، ادویه، وسایل طبی، تایر و تیوپ

، منسوجات، لوازم تحریر، ماشین آلات، ژنراتور، تلویزیون، ماشین سواری و کامیون، خدمات فنی و

مهندسی

روسیه: آهن آلات، چوب والوار، ماشین آلات، صابون، شکر، سوخت، ماشین کامیون و سواری

آرد گندم، حبوبات، سوخت، چوب آهن آلتازبکستان:

کره: انواع لوازم الکترونیک و لوازم خانگی، منسوجات، سیگار

هند: تخم مرغ، چای سیاه و سبز، شکر، انواع ادویه، تایر و تیوپ، منسوجات، آهن آلات، وسایل برقی،

لوازم یدکی ماشین.

قزاقستان: آرد گندم، شیر خشک، روغن نباتی، آهن آلات

ترکمنستان: سوخت (بنزین، نفت، گاز، و...)، روغن نباتی، آهن آلات

آلمان: ماشین سواری، لوازم یدکی ماشین، تایر و تیوپ، صابون، موبایل، سیگار، مشروبات غیر الکلی،

وسایل برقی

ترکیه: وسایل برقی، ماشین آلات، ژنراتور برق، مواد غذایی، صابون، مشروبات غیر الکلی

امارات متحده عربی: ماشین سواری، تایر و تیوپ، موبایل، سیم کارت و کارت اعتباری، وسایل برقی)

تلویزیون و کامپیوتر، ظروف شیشه ای، روغن نباتی، شکر، مشروبات غیر الکلی، سیگار

کنیا : چای

آمریکا: گوشت مرغ، ماشین سواری، آرد گندم، روغن نباتی ، ماشینآلات، سیگار

فرصتهای کوتاه مدت :

- ۱- خدمات کشاورزی، ساختمانی و مهندسی
- ۲- مواد و مصالح ساختمانی
- ۳- رایانه، ادوات نرم افزاری و سخت افزاری، تجهیزات و خدمات جانبی (بین زبان دری و فارسی)
- ۴- تجهیزات و خدمات مخابراتی
- ۵- ژنراتور های مولد برق

جدول شماره (۱)

میزان واردات افغانستان از جهان در گروه بندی های زیر (۲۰۱۳)

ردیف	گروه	میزان واردات از کل جهان (هزار دلار)	میزان واردات از ایران (هزار دلار)	فصولی که افغانستان از جهان واردات دارد	فصولی که ایران به افغانستان صادرات دارد
۱	صنعت	۲۸۶۰۷۶۴	۱۷۸۴۱۸	-۴۹-۹۶-۹۲-۸۷-۸۸ -۹۰-۸۴-۹۴-۹۳-۶۵ -۹۱-۸۹-۹۲-۶۴-۸۵ ۸۲-۸۶-۹۹	-۴۹-۶۴-۶۵-۸۲-۸۳ -۸۵-۸۷-۹۰-۹۱-۹۴ ۸۴
۲	معدن و محصولات معدنی	۵۷۸۹۴۹	۴۷۲۱۵۱	-۷۰-۷۶-۷۲-۷۳-۸۰ -۷۹-۸۱-۷۵-۶۹-۶۸ ۲۶-۲۸-۲۵-۷۸	-۲۵-۶۸-۶۹-۷۰-۷۲ ۷۳-۷۴-۷۶
۳	شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی	۱۲۷۳۵۲۶	۱۱۹۲۲۹۴	-۳۱-۲۹-۳۶-۳۸-۳۳ -۳۲-۴۰-۳۹-۳۰-۲۷ ۴۸-۴۷-۳۵-۳۷	-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱ -۲۹-۳۲-۳۳-۳۴-۳۸ ۳۹-۴۰-۴۸-۲۲
۴	نساجی و صنایع دستی	۴۳۱۸۶۳	۲۰۲۵۴۴	-۴۲-۴۳-۵۴-۶۱-۶۲ -۵۷-۶۰-۵۹-۵۰-۴۱ ۵۶-۹۷-۶۳-۵۱-۵۲	-۴۲-۵۱-۵۲-۵۵-۵۶ -۵۸-۶۰-۶۱-۶۲-۶۳ ۵۷
۵	کشاورزی	۵۹۷۶۰۴	۱۰۶۵۷۸	-۱۲-۱۴-۷-۲۳-۶۷-۲۴ ۱-۸-۲-۹	-۲-۴۰۷-۵-۶-۷-۸ ۹-۱۲
۶	مواد غذایی	۱۲۳۲۲۹۷	۳۳۶۶۹۵	-۱۱-۴-۱۵-۱۹-۲۱-۲۲ ۱۷-۲۰-۱۶-۱۸	-۲۱-۲۲-۱۱-۱۵-۱۶ ۱۹-۲۰
	جمع کل	۶۹۷۵۳۳۴	۲۴۹۷۶۸۰		

جدول شماره (۲)

فصلهای عمده کالای وارداتی افغانستان از جهان در گروه بندیهای زیر (۲۰۱۳)

ارزش به هزاردلاری	مواد غذایی	ارزش به هزاردلاری	کشاورزی	ارزش به هزاردلاری	نساجی و صنایع دستی	ارزش به هزاردلاری	شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی	ارزش (هزاردلاری)	معادن و محصولات معدنی	ارزش به هزاردلاری	صنعت
۳۳۹۸۵۶	۱۱	۱۹۶۷۰۷	۱۰	۱۹۱۳۹۵	۵۴	۶۰۸۶۶۵	۲۷	۲۸۳۱۳۸	۲۵	۷۵۴۷۳۲	۸۷
۲۵۳۶۲۴	۱۵	۱۰۹۷۶۱	۸	۵۷۶۹۲	۶۲	۱۶۷۷۳۸	۳۰	۱۸۶۴۸۸	۷۳	۵۷۷۱۲۱	۸۸
۱۳۳۲۷۷	۴	۶۶۲۴۲	۲	۴۰۷۹۲	۶۱	۱۴۱۶۳۸	۳۹	۶۰۳۷۲	۷۲	۴۹۶۷۱۴	۸۵
۷۶۹۸۴	۱۹	۲۵۶۱۶	۹	۳۵۴۸۹	۶۳	۷۸۱۳۳	۴۰	۱۵۱۳۵	۷۶	۴۴۰۹۸۰	۹۰
۳۳۲۷۶	۲۱	۴۰۱۵	۱۲	۱۷۰۹۸	۵۱	۳۷۸۶۶	۳۲	۱۲۶۴۰	۷۰	۴۱۴۳۷۰	۸۴

جدول شماره (۳)

فصل های مهم وارداتی کشور افغانستان از جهان (ارزش به هزار دلار (۲۰۱۳))			فصل های مهم صادراتی ایران به کشور افغانستان (ارزش به هزار دلار (۲۰۱۳))			
میزان واردات	موضوع	رتبه	میزان صادرات	موضوع	رتبه	ردیف
۷۵۴۷۳۲	وسایل نقلیه زمینی غیر از تراموا، راه آهن	۸۷	۲۷۵/۶۸۰	سوخت های معدنی	۲۷	۱
۶۰۸۶۶۵	سوختهای معدنی، روغن های معدنی و مواد قیرری	۲۷	۱۸۵۹۱۲	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۲
۵۷۷۱۲۱	وسایل نقلیه هوایی-فضایی اجزا و قطعات آنها	۸۸	۱۶۵/۱۴۳	مواد پلاستیک	۳۹	۳
۴۹۶۷۱۴	ماشین آلات و دستگاههای برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۱۴۲/۲۳۷	فرش و کفپوش	۵۷	۴
۴۴۰۹۸۰	آلات و دستگاههای اپتیک عکاسی	۹۰	۱۰۷۴۰۰	غلات و فرآورده های آن	۱۹	۵
۴۱۴۳۷۰	لوکوموتیوهای راه آهن یا تراموا	۸۶	۱۰۳۲۶۵	فرآورده های سبزیجات	۲۰	۶
۳۳۹۸۵۶	محصولات صنعت آردسازی	۱۱	۹۳/۲۸۷	نمک، گوگرد، خاک و سنگ	۲۵	۷
۳۰۵۳۰۱	قند و شکر و شیرینی	۱۷	۷۲/۸۶۱		۸۰	۸
۲۸۳۱۳۸	نمک، گوگرد، خاک و سنگ	۲۵	۶۳/۱۵۱	قند و شکر و شیرینی	۱۷	۹
۲۵۳۶۲۴	چربی ها و روغن های حیوانی یا نباتی	۱۵	۳۷۹۵۵	الکترونیک و تجهیزات الکترونیکی	۳۰	۱۰
۱۹۶۷۰۷	غلات	۱۰	۳۵/۵۶۲	محصولات سرامیکی	۶۹	۱۱
۱۹۱۳۹۵	رشته های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۲۱/۲۰۱	دانه و میوه های روغن دار	۶۳	۱۲
۱۸۶۴۸۸	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۲۰/۶۴۶	مصنوعات از سنگ، گچ و سیمان	۶۸	۱۳

جایگاه ایران و رقبای ایران در بخش های صادراتی به کشور افغانستان

فصل ۳۸	حلال ها و رقیق کننده های آلی مرکب
رتبه ایران	۱
کشورهای رقیب	انگلستان - روسیه - ترکیه - آلمان - چین - هلند - پاکستان - هند - اندونزی - سوریه
فصل ۲۹	بنزن - اکسیلن ها - استیرن - (محصولات شیمیایی آلی)
رتبه ایران	۸
کشورهای رقیب	نیوزیلند - اوکراین - فدراسیون روسیه - آلمان - بلاروس - فنلاند - آرژانتین - فرانسه - هلند
فصل ۵۷	کفپوش های غیرمخملی باف (فرش و سایر کف پوش ها)
رتبه ایران	۹
کشورهای رقیب	ترکیه - پاکستان - اسپانیا - هند - روسیه - چین - آلمان - سنگاپور - آمریکا
فصل ۷۲	میله های آهنی
رتبه ایران	۱۰
کشورهای رقیب	قزاقستان - روسیه - پاکستان - ترکیه - اوکراین - چین - هند - امارات - فنلاند - فرانسه - انگلستان
فصل ۲۷	هیدروکربن های گازی شکل - فرآورده هایی با بیش از ۷۰٪ نفت
رتبه ایران	۲۲
کشورهای رقیب	فدراسیون روسیه - آذربایجان - استونی - لیتوانی - قزاقستان - پاکستان - لهستان
فصل ۲۵	نمک، گوگرد، سنگ - سیمان سفید پرتلند
رتبه ایران	۵
کشورهای رقیب	پاکستان - هند - ترکیه - قزاقستان - ایتالیا - آمریکا - انگلیس - هلند - آلمان
فصل ۱۷	شیرینی
رتبه ایران	۱
کشورهای رقیب	پاکستان - آذربایجان - ترکیه - عربستان - اردن - ژاپن - هلند
فصل ۱۹	سایر نان ها
کشورهای رقیب	پاکستان - ایرلند - هلند - انگلستان - بلژیک - فرانسه - آلمان

واردات افغانستان از ایران
مهمترین اقلام صادراتی ایران به افغانستان در سال ۲۰۱۳ میلادی

ارزش	شماره تعرفه	نام کالا
۳۸	۳۸	حلال ها ورقیق کننده های آلی مرکب
۱۷۳	۲۹	بنزن - اکسلین ها - استیرن
۱۰	۵۷	کف پوش های غیرمخملی باف
۹۸	۷۲	میله های آهنی
۸۶	۲۷	هیدروکربن های گازی شکل
۸۱	۲۷	فرآورده هایی که بیش از ۷۰٪ نفت یا روغن معدنی قیری
۷۰	۲۵	سیمان سفید پرتلند
۵۸	۱۷	شیرینی
۵۶	۱۹	سابر نان ها
۴۸	۲۰	رب گوجه فرنگی

صادرات افغانستان به ایران
مهمترین اقلام صادراتی ایران از افغانستان در سال ۲۰۱۱ میلادی

ارزش	شماره تعرفه	نام کالا
۹	۱۲	دانه ها و میوه های روغنی - بذورات
۵/۶	۰۱	شتر
۳/۶	۸۷	بوژی برای حمل و نقل کالا
۲	۹۸	قطعات خودرو
۱/۴	۱۲	سایر نباتات
۱/۲	۰۱	سایر حیوانات (گاو)